

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Mezőberény lakói a ki- és betelepítések, a megélhetési vándorlások miatt gyakran változtatták lakóhelyeiket, így a szücsnímzésen kívül nem alakult ki egységes népviseleti színes hímzés.

Fehér hímzéssel viszont több viseleti ruhadarabon és lakástextilen is találkozhatunk, melyeknél a sűrűn töltött felületek és a közöttük elhelyezkedő áttört, lyukacsos részek összehatása, a töltött és töltetlen részek fény-árny játéka, vagy a sűrűn átyuggatottság díszít. Szépségük titka a díszítmények, motívumok egyszerűségében rejlik, ahol a kis virágokból, levelekből, kisebb-nagyobb pöttyökből, lyukakból kialakított kompozíciók sokrétűsége jellemző.

Gazdagon díszítették fehér hímzéssel az újszülött kelengyjét, a főkötőt, a dunnapólyát, a kisinget, a keresztelő alkalmával használt babatakarót/babapaplant.

A tisztaszobában gazdagon hímzett ágylepedők, ágytakarók voltak, rajtuk 6-9 párnával, alattuk színes vászonnal, hogy a sok fehér áttört minta jobban érvényesüljön. A fehérrel kihímzett párnavégekből és ágytakarókból maradt meg a legtöbb megkímélt állapotban lévő kézimunka.

Jellegzetes viseleti darab volt az úgynevezett kétvasárnapi fejkendő. Ez a kb. 80X80 centiméteres, négyszögletű fehér vászondarab átlósan két sarkával egymásra volt hajtva, két háromszögre. Az egyik háromszögbe tiszta fehérrel, a másikba színessel voltak virágok és levelek hímezve.

Fehér sarkával a templomban vagy ünnepnapokon hordták, a színes felével pedig a táncmulatságokon viselték.

A felkutatott főkötők, ágylepedők, párnavégek és fejkendők mintái terítőmintaként élnek ma is tovább.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

„A fehérhímzés, melyet az utóbbi években a divat első helyre emelt, célszerű és szép mivoltával ezt a helyet beláthatatlan időkre biztosította magának. A női kéz finom munkáját a legtökéletesebb gép sem pótolja; a terített asztal hófehér hímzésdíszét szépségben semmiféle színpompa nem múlja felül; a kézzel hímzett ágynemű kiváló helyet foglal el a menyasszony kelengyjében éppúgy, mint a nagymama kincses szekrényében. A fehérhímzés örökbecsű dísz nemcsak asztal-, ágy- és fehérneműnek, de ruháknak és egyéb, a megjelenés báját és az otthon derűjét szolgáló tárgyakként.”

Forrás: <http://mek.oszk.hu/11100/11124/11124.pdf>

Nagy büszkeség számunkra, hogy Mezőberény magáénak mondhat egyfajta fehérhímzést, meghatározott öltéstechnikáival, jellegzetes mintáival, azok elemeivel. Közös érdekünk, hogy városunk, térségünk, és magyarságunk közkinccse megmaradjon az utókor számára.